

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

2007

5. volební období

378

V l á d n í n á v r h ,

kterým se předkládá Parlamentu České republiky
k vyslovení souhlasu

**návrh na výpověď Dohody mezi Československou republikou
a Svazem sovětských socialistických republik o sociálním
zabezpečení a Protokolu k této dohodě, podepsané v Praze dne
2. prosince 1959, ve vztahu k Ruské federaci**

N á v r h u s n e s e n í

Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky souhlasí s výpovědí

Dohody mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o sociálním zabezpečení a Protokolu k této dohodě, podepsané v Praze dne 2. prosince 1959, ve vztahu k Ruské federaci

Předkládací zpráva pro Parlament ČR

Dohoda mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o sociálním zabezpečení (dále jen „Dohoda“) byla podepsána v Praze dne 2. prosince 1959. Národní shromáždění s ní vyslovilo souhlas dne 25. května 1960 a prezident republiky ji ratifikoval dne 6. června 1960; ratifikační listiny byly vyměněny dne 28. června v Moskvě. Dohoda nabyla platnosti dne 1. července 1960.

Dohoda byla sjednána podle sovětského vzoru založeného na myšlence, že občan má být plně zabezpečen ve státě trvalého pobytu a pouze tímto státem. Tento "teritoriální" model (odlišný od pojišťovacích principů promítnutých v moderních smlouvách i koordinačních pravidlech EU) úzce souvisel s menším pohybem pracovních sil mezi státy a rovněž s chápáním národních systémů jako součástí jedné velké soustavy sloužící k uspokojování sociálních potřeb občanů bez ohledu na to, do jaké její národní části byly odváděny příspěvky (zejm. daně). Bližší představu o Dohodě podává následující rozbor její úpravy v jednotlivých odvětvích sociálního zabezpečení.

Důchodové zabezpečení v Dohodě je založeno na principu teritoriality, tzn. že celý důchod přiznává na svůj účet pouze stát trvalého pobytu občana, a to i se započtením doby zaměstnání ve druhém státě, avšak bez jakékoli náhrady či refundace od tohoto druhého státu. Přiznané důchody se do druhého smluvního státu nevyplácejí.

Přesídli-li z jednoho státu do státu druhého důchodce, orgán vyplácející dosavadní důchod jeho výplatu zastaví a orgán sociálního zabezpečení státu druhého přizná dané osobě důchod vypočtený podle předpisů tohoto státu, avšak se započtením dob zaměstnání v prvním státě tak, jako by byly získány na jeho území. Mohou tak nastat případy, kdy stát, kam osoba přesídlila, vyplácí důchod, aniž by daná osoba v tomto státě někdy vůbec pracovala a platila pojistné.

Za určitých okolností se důchody podle Dohody vyměřují z tzv. „fiktivního výdělku“ stanoveného ke dni přiznání důchodu ve státě, do něhož občan přesídlil. Toto období bývá odlišné od období, ze kterého se stanovil výpočtový základ ve státě předchozího bydliště důchodce. Nároky na důchod přesídlenců z Ruska a jejich výše jsou pak často posuzovány podle výhodnějších předpisů (např. podle zákona č. 155/1995 Sb., ačkoliv podmínka věkové hranice a doby zaměstnání byly splněny podle zákona č. 100/1988 Sb.), než mohou nárokovat občané žijící v České republice. Aplikací Dohody tak dochází k porušení obecně uznávané zásady rovného zacházení.

Peněžité dávky nemocenského pojištění, včetně dávek v mateřství, má podle Dohody přiznávat opět pouze stát trvalého pobytu občana, a to bez přihlédnutí k tomu, že tento občan může být zaměstnán a v důsledku tohoto zaměstnání i pojištěn ve druhém státě. Dohoda tak vytváří schizofrenní situaci, kdy stát trvalého pobytu, bez jakýchkoli jiných vztahů k občanovi, má formální povinnost jej zabezpečit v případě nemoci, zatímco stát, kde osoba pracuje a odvádí pojistné, žádnou povinnost vůči ní nemá.

Zdravotní péči - za podmínek platných pro vlastní občany - má poskytovat stát, kde se občan některého ze smluvních států, tzn. i turista, zdržuje. V době státního zdravotnického

systému byla tato úprava do jisté míry realizovatelná, avšak od zavedení zdravotního pojištění v ČR lze "podmínky platné pro vlastní občany" obsažené v Dohodě jen velmi obtížně zajistit.

Problémy s aplikací Dohody se však vyskytují i jinde. Vzhledem k tomu, že určuje především to, který ze smluvních států má poskytovat dávky a explicitně nehovoří o **příslušnosti k právním předpisům** (byť to, kde má být pracovník pojištěn, lze vyvodit z některých ustanovení Dohody), začínají se vyskytovat případy, kdy ze strany některých ruských občanů pracujících v České republice vznikají pochybnosti o povinnosti platit zde příspěvky. Důsledkem může být situace, že osoby nebudou pojištěny v České republice a – pochopitelně - ani v Ruské federaci, kde nevykonávají výdělečnou činnost.

Dohoda je problematická i ve vztahu k právu EU, kdy byla ČR již v rámci přístupových jednání upozorněna na obtíže, které mohou vzniknout, pokud bude po vstupu do EU ještě v platnosti.

Souhrnně lze říci, že Dohoda představuje **překonaný typ smluvního dokumentu postrádající jakýkoli ekonomický či pojistný základ.**

Snaha Dohodu změnit byla z české strany projevována v minulosti několikrát. Dokonce již v roce 1989, tj. ještě za existence bývalé ČSFR, vláda schválila její novelizaci, k jejímuž přijetí však pro potíže na straně zahraničního partnera nakonec nedošlo.

Po rozpadu SSSR Ruská federace uznala platnost Dohody a vyjádřila přání ji i nadále provádět. Bezprostředně po vzniku samostatné České republiky zopakovala česká strana naléhavě požadavek na změnu Dohody, resp. na co nejrychlejší sjednání nového smluvního dokumentu, který by Dohodu nahradil. To na ruské straně probudilo jistou aktivitu a v roce 1994 se podařilo zahájit další etapu expertních jednání k přípravě nové smlouvy o sociálním zabezpečení.

Jednání probíhala velmi obtížně, zčásti i z důvodu, že principy navrhované českou stranou (např. o výplatě dávek do ciziny) byly pro ruské partnery prakticky nové.

Ve snaze odstranit stávající defektní úpravu a současně urychlit sjednání nové smlouvy navrhovala česká strana, aby platnost Dohody byla ukončena v rámci sukcesních jednání. Tento návrh se však nepodařilo prosadit – ruská strana rozhodně trvala na zachování platnosti Dohody až do doby sjednání smlouvy nové, která by ji nahradila.

Teprve v roce 2001 se po intenzivních jednáních podařilo připravit text nového smluvního dokumentu; vláda České republiky jej schválila, ale k podpisu opět nedošlo z důvodu "potíží" na straně zahraničního partnera (reforma ruského důchodového systému).

Jednání se obnovila - v podstatě opět od začátku – až v roce 2003. Díky reorganizaci ústředních orgánů státní správy Ruské federace však mohla být dokončena teprve v březnu 2006. V květnu téhož roku, v souladu se závěry expertních jednání, proběhlo v České republice připomínkové řízení o návrhu smlouvy. Přesto, že ruská strana dokončení vnitrostátního projednávání návrhu smlouvy nepotvrdila, za českou stranu byl smluvní dokument připraven tak, aby při setkání prezidentů České republiky a Ruské federace v dubnu 2007 mohlo dojít k jeho podpisu. Z důvodu opětovné nepřipravenosti ruské strany však smlouva ani tentokrát podepsána nebyla a neexistují naprosto žádné signály, že by se tato situace mohla změnit.

.....

Jak bylo výše uvedeno, Dohoda z roku 1959 již nejen nevyhovuje změněným okolnostem, ale v některých směrech také (například v otázce placení pojistného) vyvolává

nejasnosti a z větší části ji ani nelze provádět. Snaha české strany nahradit ji plynule novou smlouvou zatím vždy ztroskotala na nepřipravenosti a nepružnosti ruských partnerů.

Ruská federace je v současnosti posledním a jediným ze států bývalého Sovětského svazu, ve vztahu k němuž Dohoda dosud platí. S ostatními státy se podařilo dohodnout ukončení její platnosti a vztahy s některými z nich jsou dnes regulovány novou dvoustrannou smlouvou (Ukrajina), nebo právem EU (Pobaltské státy).

Tyto všechny skutečnosti vedly na české straně k posílení úvah platnost Dohody z roku 1959 jednostranně ukončit bez toho, že by byla bezprostředně nahrazena smlouvou novou a co by takový krok znamenal z hlediska sociální ochrany občanů.

Kratší či delší bezesmluvní stav v oblasti sociálního zabezpečení bude mít význam především v oblasti důchodů. Nebude se přihlížet k dobám pojištění/zaměstnání v druhém státě a určitá část osob v České republice či v Ruské federaci nesplní potřebnou dobu pro nárok na důchod.

Konkrétně např. ruští občané s trvalým pobytem v České republice, kteří zde do svých 65 let nezískají alespoň 15 let pojištění, nezískají nárok na český důchod. V současnosti má povolení k trvalému pobytu v ČR cca 8 tisíc ruských občanů. Z nich zhruba 1 tisíc je starších 60ti let a lze předpokládat, že již pobírají český důchod přiznaný ve smyslu čl. 6 a 7 Dohody. Skupině přibližně 5 tisíc osob je méně než 40 let a mají tedy perspektivu získat nárok na důchod podle českých právních předpisů. Skupina osob starších 50 let nesplňující dosud věkovou hranici pro důchod zahrnuje přibližně 1 tisíc osob, z nichž část (zejm. ti, co přesídlili do ČR v pozdějším věku) budou obtížněji splňovat potřebnou dobu pojištění, případně se některým z nich nepodaří tuto podmínku splnit vůbec a budou tedy muset být – jako osoby s trvalým pobytem na území státu – zabezpečeni z jiných systémů (dávky pomoci v hmotné nouzi), a to za stejných podmínek jako ostatní osoby s trvalým pobytem na území ČR.

Pokud jde o české občany výdělečně činné v Ruské federaci, ve většině případů jde o osoby vyslané, které zůstávají v pracovním vztahu k českému zaměstnavateli a jsou pojištěny (i důchodově) v České republice. Jednotlivci zaměstnaní v Ruské federaci u ruských zaměstnavatelů mají možnost dobrovolného pojištění v České republice a navíc, podle návrhu nové smlouvy, by se jim veškeré doby zaměstnání/pojištění získané před jejím vstupem v platnost hodnotily podle právních předpisů státu bydliště, tj. České republiky. Analogicky ruským občanům zaměstnaným v České republice by opět veškeré takové doby hodnotila po návratu do vlasti Ruská federace.

Z hlediska výše uvedeného by vypovězení Dohody nemělo znamenat významnější zhoršení důchodové situace českých a ruských občanů, kteří byli po určitou dobu zaměstnání/pojištění v obou státech.

V ostatních oblastech sociálního zabezpečení by vypověď Dohody neměla mít negativní dopady na práva občanů. Naopak, odpadly by nejasnosti při určení, zda mají či nemají být pojištěni a který vlastně stát je příslušný jim poskytovat dávky.

Vypověď Dohody nebude znamenat zvýšení výdajů ze státního rozpočtu, ale zřejmě ani jejich snížení. S úsporami na důchodech, které již nebudou poskytovány českou stranou ruským občanům s trvalým pobytem v České republice i za doby zaměstnání v Ruské federaci, nelze příliš počítat. Bude je totiž nutno vynaložit jednak na zabezpečení těchto osob v rámci jiných českých systémů, ale i na výplatu českých důchodů do Ruské federace. Tyto posledně uvedené případy budou však zřejmě ojedinělé, neboť nelze v širším rozsahu

uvažovat o tom, že osoby po 15 letech zaměstnání a pojištění v České republice by namísto snahy zde se usadit upřednostnily návrat zpět do Ruské federace.

.....

Při zvážení všech okolností souvisejících s aplikací platné Dohody se navrhuje její vypovězení. Tento akt nemůže být v žádném případě považován za snahu jakkoli oslabit sociální ochranu a právní jistoty osob migrujících mezi Českou republikou a Ruskou federací, ani za narušení úpravy vztahů v sociální oblasti mezi oběma státy. Naopak jejím cílem bude odstranit deformace v těchto vztazích nastalé v průběhu takřka 50 let uplynulých od sjednání Dohody s výhledem na přijetí nové moderní smlouvy.

Dohoda se svým obsahem řadí do skupiny mezinárodních smluv prezidentského charakteru, jež je před ratifikací prezidentem republiky předkládána k vyslovení souhlasu oběma komorám. V souladu s jejím článkem 20 odst. 2 může každá ze smluvních stran Dohodu vypovědět nejméně šest měsíců před uplynutím kalendářního roku. Výpověď bude platit od 1. ledna následujícího roku. Bude-li proto výpověď doručena ruské straně do 30. června roku 2008, pak Dohoda pozbude platnosti 1. ledna 2009. Spolu s Dohodou pozbude platnosti rovněž Protokol k Dohodě, podepsaný dne 2. prosince 1959 v Praze, který je její nedílnou součástí.

Dohoda se svým obsahem řadí do skupiny mezinárodních smluv prezidentského charakteru, jež je před ratifikací prezidentem republiky předkládána k vyslovení souhlasu oběma komorám Parlamentu ČR podle článku 49 písm. a) a e) Ústavy České republiky, protože upravuje práva a povinnosti osob a týká se věcí, jejichž úprava je vyhrazena zákonu.

Při výpovědi mezinárodních smluv je třeba postupovat analogicky jako při jejich schvalování. Z tohoto důvodu je návrh na výpověď Dohody předkládán Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu.

Výpověď je z hlediska rovnosti mužů a žen neutrální.

Výpověď Dohody není v rozporu s vnitrostátním právním řádem, s obecně uznávanými zásadami mezinárodního práva, ani se závazky, které pro Českou republiku vyplývají z jiných mezinárodních smluv. Výpověď Dohody se nedotýká závazků z členství České republiky v Evropské unii.

Vláda České republiky s vypovězením Dohody vyslovila souhlas svým usnesením ze dne 21. listopadu 2007 č. 1304.

V Praze dne 5. prosince 2007

Ing. Mirek Topolánek, v.r.
předseda vlády

Ročník 1960

Sbírka zákonů

Československé socialistické republiky

Částka 47

Vydána dne 9. srpna 1960

Cena 60 haléřů

OBSAH:

116. Vyhláška ministra zahraničních věcí o Dohodě mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o sociálním zabezpečení
117. Vyhláška ministra zahraničních věcí o Smlouvě o obchodu a plavbě mezi Československou republikou a Sjednocenou arabskou republikou
-

116

VYHLÁŠKA

ministra zahraničních věcí

ze dne 7. července 1960

**o Dohodě mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik
o sociálním zabezpečení**

Dne 2. prosince 1959 byla v Praze podepsána Dohoda mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o sociálním zabezpečení.

S Dohodou vyslovilo Národní shromáždění souhlas dne 25. května 1960 a prezident republiky ji

ratifikoval dne 8. června 1960. Ratifikační listiny, byly vyměněny v Moskvě dne 28. června 1960.

Podle svého článku 20 Dohoda nabyla platnosti dne 1. července 1960.

České znění Dohody se vyhlašuje současně.

David v. r.

DOHODA

mezi

Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o sociálním zabezpečení

President Československé republiky a presidium Nejvyššího sovětu Svazu sovětských socialistických republik, vedení přáním rozvíjet a prohlubovat přátelství a spolupráci mezi oběma státy i v oblasti sociálního zabezpečení, rozhodli se uzavřít tuto Dohodu a za tím účelem jmenovali svými zmocněnci

president Československé republiky,

Evžena Erbana,

předsedu Státního úřadu sociálního zabezpečení,

presidium Nejvyššího sovětu Svazu sovětských socialistických republik

K. I. Alexandrova,

chargé d'affaires a. i. Svazu sovětských socialistických republik v Československé republice,

kteří vyměňují si své plné moci a shledavše je v dobrem pořádku a náležitě formě, shodli se na těchto ustanoveních:

Část první

Všeobecná ustanovení

Článek 1

1. Tato Dohoda se vztahuje na všechny druhy sociálního zabezpečení, které jsou zavedeny podle právních předpisů smluvních stran.

2. Sociálním zabezpečením se rozumějí všechny druhy materiálního zabezpečení (peněžité i věcné dávky), které poskytují občanům orgány státu, družstevní a společenské organizace Československé republiky a Svazu sovětských socialistických republik ve stáří, v případě nemoci, v mateřství, při invaliditě bez ohledu na její příčiny, rodinám při ztrátě živitele aj.

Článek 2

Občané jedné smluvní strany, kteří trvale bydlí na území druhé smluvní strany, jsou ve všech otázkách sociálního zabezpečení i pracovních vztahů

postaveni plně na roveň občanům této smluvní strany, pokud tato Dohoda nestanoví jinak.

Část druhá

Provádění sociálního zabezpečení

Článek 3

1. Při provádění sociálního zabezpečení se použije právních předpisů smluvní strany, na jejímž území občan bydlí, pokud tato Dohoda nestanoví jinak.

2. Sociální zabezpečení provádějí příslušné orgány smluvní strany, na jejímž území bydlí občan, který uplatňuje nárok na dávku.

Článek 4

Započítávání dob zaměstnání při stanovení důchodů a jiných dávek

1. Při přiznávání důchodů a jiných dávek se plně započítává doba zaměstnání na území obou smluvních stran, včetně doby zaměstnání opravňující k přiznání důchodů za výhodnějších podmínek a ve vyšší výměře. Přitom orgány sociálního zabezpečení započítávají dobu zaměstnání, jakož i dobu jiné jemu na roveň postavené činnosti jak ve svém, tak i ve druhém státě bez ohledu na to, jaká část požadované doby zaměstnání připadá na práci v každém z těchto států.

2. Započtení doby zaměstnání, pokud jde o dobu práce v každé ze smluvních stran, se provádí podle právních předpisů té smluvní strany, na jejímž území byla vykonávána práce nebo jí na roveň postavená činnost.

Článek 5

Stanovení výdělku při přiznávání důchodů a jiných dávek

1. Občanům, kteří přesídlili z území jedné smluvní strany na území druhé smluvní strany a po přesídlení pracovali, vyměřují se důchody a jiné dávky z výdělku dosaženého v zaměstnání v zemi, do níž přesídlili.

2. Občanům, kteří přesídlili z území jedné smluvní strany na území druhé smluvní strany a po přesídlení nepracovali, vymeří se důchody a jiné dávky z průměrného měsíčního výdělku zaměstnanců obdobného oboru a kvalifikace ke dni přiznání důchodu nebo jiné dávky v zemi, do níž přesídlili. Stejně se postupuje při výpočtech důchodu a jiných dávek u občanů, kteří přesídlili z jedné země do druhé po přiznání důchodu nebo jiné dávky.

Přiznávání a výplata důchodů

Článek 6

Důchody přiznávají a vyplácejí orgány sociálního zabezpečení té smluvní strany, na jejímž území občané, kteří mají nárok na důchod, trvale bydlí ke dni podání žádosti o důchod; důchody se přiznávají za podmínek a ve výši stanovené právními předpisy této smluvní strany.

Článek 7

1. Přesídlil-li důchodce z území jedné smluvní strany na území druhé smluvní strany, zastaví orgán sociálního zabezpečení, který vyplácí důchod, výplatu důchodu od prvního dne měsíce následujícího po přesídlení.

2. Orgán sociálního zabezpečení smluvní strany, na jejíž území důchodce přesídlil, poskytne důchodci po jeho přesídlení důchod podle právních předpisů této smluvní strany. Nárok na důchod se nebude v takovém případě přezkoumávat, jestliže podle právních předpisů této smluvní strany je zaveden důchod téhož druhu. Starobní důchod se poskytne za podmínky dosažení věku potřebného pro výplatu tohoto důchodu podle právních předpisů smluvní strany, na jejíž území důchodce přesídlil.

3. Vrátil-li se přesídlivší důchodce na území smluvní strany, kde původně bydlil, obnoví orgán sociálního zabezpečení této smluvní strany od prvního dne měsíce následujícího po jeho návratu výplatu důchodu zastavenou podle ustanovení odstavce 1 tohoto článku.

Článek 8

Dávky při dočasné pracovní neschopnosti a jiné dávky

1. Dávky při dočasné pracovní neschopnosti, dávky na výživu a výchovu dětí, v mateřství, při narození dítěte přiznávají a vyplácejí příslušné orgány smluvní strany, na jejímž území občan trvale bydlí, a to podle právních předpisů této smluvní

strany. Přitom dávky na výchovu a výživu dětí přiznávají a vyplácejí příslušné orgány smluvní strany, na jejímž území děti trvale bydlí.

2. Přesídlil-li občan pobírající dávku z území jedné smluvní strany na území druhé smluvní strany, zastaví se výplata dávky ke dni přesídlení. Příslušné orgány smluvní strany, na jejíž území občan přesídlil, přiznají v tomto případě dávku podle právních předpisů svého státu.

Článek 9

Poskytování zdravotní péče

1. Občanům jedné smluvní strany zdržujícím se na území druhé smluvní strany bude zdravotní péče poskytována za podmínek platných pro vlastní občany.

2. Podmínky pro vyslání občanů jedné smluvní strany na léčení ve zdravotnických zařízeních druhé smluvní strany upravují se zvláštními dohodami.

Článek 10

Sociální zabezpečení některých skupin pracovníků

1. Sociální zabezpečení pracovníků diplomatických, konzulárních a obchodních zastupitelstev a jiných úřadů jednoho státu, které mají své sídlo v druhém státě, se provádí podle právních předpisů vysílajícího státu, jsou-li tito pracovníci občany tohoto státu. Totéž platí pro provádění sociálního zabezpečení osob zaměstnaných u pracovníků jmenovaných úřadů, které jsou občany vysílajícího státu.

2. Sociální zabezpečení

a) pracovníků podniků dopravy pozemní, letecké, jakož i vnitrozemní a námořní plavby jednoho státu, kteří jsou vysíláni k přechodnému nebo trvalému výkonu zaměstnání na území druhého státu (na přípojných tratích, průběžných tratích, pohraničních nebo přechodových stanicích, v přístavech, na plavidlech, na letištích apod.),

b) pracovníků jiných podniků jednoho státu vyslaných k přechodnému výkonu zaměstnání na území druhého státu.

bude se provádět podle právních předpisů toho státu, v němž má sídlo správa podniku.

3. Pro poskytování zdravotní péče osobám uvedeným v odstavcích 1 a 2 tohoto článku platí ustanovení článku 9 této Dohody.

4. V případech uvedených v odstavcích 1 a 2 tohoto článku poskytují dávky sociálního zabezpečení příslušné orgány vysílajícího státu.

Článek 11

Jiné formy sociálního zabezpečení

1. Občanům jedné smluvní strany, bydlícím trvale na území druhé smluvní strany, poskytnou příslušné orgány této smluvní strany nezbytnou pomoc a péči, budou-li ji potřebovat, a to za takových podmínek jako svým vlastním občanům.

2. Pomoc a péči lze poskytovat ve formě hmotné pomoci, peněžité pomoci, umístění v domovech pro staré a invalidní občany apod. V nutných případech lze poskytovat více druhů pomoci a péče současně.

Článek 12

Náklady spojené s prováděním sociálního zabezpečení

Všechny náklady spojené s prováděním sociálního zabezpečení podle této Dohody nese smluvní strana poskytující zabezpečení, přičemž vzájemné vyúčtování mezi smluvními stranami se neprovádí.

Článek 13

Spolupráce orgánů sociálního zabezpečení

1. Orgány sociálního zabezpečení, soudy a jiné úřady jedné smluvní strany zúčastněné na provádění sociálního zabezpečení poskytnou orgánům druhé smluvní strany bezplatně právní pomoc v téže rozsahu, jako by šlo o provádění sociálního zabezpečení ve vlastním státě. Orgány sociálního zabezpečení obou smluvních stran si vzájemně poskytnou potřebné informace o okolnostech rozhodných pro přiznání důchodu nebo jiné dávky a provedou potřebná opatření za účelem zjištění těchto okolností.

2. Doklady, které budou vydány na území jedné smluvní strany ve stanovené formě nebo budou ověřeny příslušným státním orgánem a opatřeny úředním razítkem, se přijímají na území druhé smluvní strany bez jakéhokoli dalšího ověření.

Článek 14

Zachování lhůt

Žádosti, stížnosti, opravné prostředky a jiná podání, která byla předložena ve lhůtě stanovené zákonem orgánům sociálního zabezpečení, soudům

nebo jiným úřadům jedné smluvní strany, budou pokládána za včas podaná orgánům druhé smluvní strany. V těchto případech je třeba žádosti i jiná podání neprodleně zaslat ústřednímu úřadu nebo orgánu druhé smluvní strany způsobem stanoveným v článku 16 této Dohody.

Článek 15

Zastupování občanů

Při provádění této Dohody mohou pracovníci diplomatického nebo konzulárního úřadu jedné smluvní strany přímo a bez zvláštní plné moci zastupovat občany svého státu u orgánů sociálního zabezpečení, soudů a jiných úřadů druhé smluvní strany.

Článek 16

Styk orgánů provádějících sociální zabezpečení

1. Při provádění této Dohody se orgány sociálního zabezpečení smluvních stran stýkají vzájemně prostřednictvím svých ústředních úřadů a orgánů, které si smluvní strany navzájem oznámí po vstupu této Dohody v platnost.

2. Otázky, které nebudou vyřešeny ústředními úřady a orgány, budou řešeny diplomatickou cestou.

Článek 17

Spolupráce s odborovými organizacemi

Smluvní strany budou tuto Dohodu provádět v těsné spolupráci s odborovými organizacemi svých zemí.

Článek 18

Výměna zkušeností a informací

1. Smluvní strany si budou vyměňovat zkušenosti a informace v oblasti sociálního zabezpečení.

2. Ústřední úřady a orgány smluvních stran, příslušné pro provádění sociálního zabezpečení, se budou vzájemně informovat o platných právních předpisech v oboru sociálního zabezpečení a následných změnách.

Část třetí

Závěrečná ustanovení

Článek 19

1. Při přiznávání důchodů a jiných dávek podle této Dohody se přihlíží i k dobám zaměstnání a dobám jim na rovně postavené činnosti, které byly získány před vstupem této Dohody v platnost.

Sbírka zákonů č. 116/1960

2. Ustanovení článků 6 a 7 této Dohody platí i pro případy, v nichž vznikl nárok na důchod před vstupem této Dohody v platnost.

Článek 20

1. Tato Dohoda podléhá ratifikaci; ratifikační listiny budou vyměněny co nejdříve v Moskvě. Dohoda vstoupí v platnost prvním dnem měsíce následujícího po výměně ratifikačních listin.

2. Každá ze smluvních stran může vypovědět tuto Dohodu nejméně šest měsíců před uplynutím

kalendářního roku. Výpověď bude platit od 1. ledna příštího roku.

3. Dojde-li k výpovědi této Dohody, budou důchody přiznané a vyplácené podle této Dohody pokládány za důchody přiznané podle právních předpisů smluvní strany, na jejímž území důchodce bydlí. Nároky vzniklé podle ustanovení této Dohody výpovědí nezanikají.

Tato Dohoda byla sepsána v Praze dne 2. prosince 1959 ve dvou vyhotoveních, každé v jazyce českém a ruském, přičemž obě znění mají stejnou platnost.

Z plné moci
presidenta Československé republiky:
E. Erban v. r.

Z plné moci
presidla Nejvyššího sovetu Svazu sovětských
socialistických republik:
K. Alexandrov v. r.

PROTOKOL

k Dohodě mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik
o sociálním zabezpečení, podepsané v Praze dne 2. prosince 1959

Při podpisu Dohody o sociálním zabezpečení smluvní strany prohlašují toto:

I

K článku 1

Ustanovení Dohody se vztahují také na všechny formy sociálního zabezpečení poskytované vojenským osobám, válečným a vojenským invalidům, obětem fašismu a fašistické perzekuce aj., upravené právními předpisy smluvních stran.

II

K článkům 7 a 8

Ustanovení článků 7 a 8 Dohody bude použito tehdy, jestliže občan přesídlil nebo se navrátil natrvalo z území jedné smluvní strany na území druhé smluvní strany se souhlasem smluvních stran. Přesídlil-li občan před účinností Dohody předpokládá se, že souhlas byl dán, pokud z okolností nevyplývá opak.

III

K článku 18

Výměna zkušeností v oblasti sociálního zabezpečení se bude uskutečňovat zejména:

- a) výměnou odborné literatury a periodických publikací mezi příslušnými úřady, orgány a organizacemi smluvních stran;
- b) vhodným informováním veřejnosti o rozvoji a výsledcích sociálního zabezpečení druhé smluvní strany;
- c) vzájemnými návštěvami odborníků;
- d) výměnou informací o výsledcích vědecké výzkumné činnosti.

IV

K článku 19

1. Do jednoho měsíce po vstupu Dohody v platnost obě smluvní strany si předají navzájem seznamy důchodců — vlastních občanů i občanů druhé smluvní strany, kterým před vstupem Dohody v platnost orgány sociálního zabezpečení jedné smluvní strany

Sbírka zákonů č. 116/1960

přiznalv a poukazovaly důchody na území druhé smluvní strany. Organy sociálního zabezpečení smluvních stran, které poukazují důchody občanům bydlícím na území druhé smluvní strany, zastaví poukazování těchto důchodů po uplynutí dvou měsíců ode dne výměny seznamu důchodců. Orgány sociálního zabezpečení smluvní strany, na jejímž území tito občané bydlí, začnou po uplynutí dvou měsíců po výměně seznamu důchodců vyplácet jim důchody v dosavadní výši, jestliže důchod je vyšší než důchod, který by bylo možno přiznat podle článku 7 Dohody. Důchod nesmí však být vyšší než maximální a nižší než minimální důchod příslušného druhu, stanovený podle právních předpisů země, kde důchodce bydlí.

Z plné moci
presidenta Československé republiky:
E. Erban v. r.

2. Ustanovení článku 12 Dohody, podle kterého se neprovádí vzájemné vyúčtování nákladů spojených s prováděním sociálního zabezpečení, platí i v případech uvedených v odstavci 1.

V

Ustanovení Dohody se nevztahují na osobní důchody a na výhody poskytované poživatelům osobních důchodů.

Tento Protokol tvoří nedílnou část Dohody mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o sociálním zabezpečení.

Sepsáno v Praze dne 2. prosince 1959 ve dvou vyhotoveních, každé v jazyce českém a ruském, přičemž obě znění mají stejnou platnost.

Z plné moci
presidia Nejvyššího sovětu Svazu sovětských
socialistických republik:
K. Alexandrov v. r.